

ΧΩΡΙΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΟ... (Φεβρουάριος 2008)

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΣ ΧΛΥΚΑΣ

Η χώρα μας λόγω της ιδιαιτερότητας του έντονου ανάγλυφου και των εναλλαγών του εμφανίζει μεγάλο ποσοστό δασοκάλυψης, όπου καταγράφονται οικοσυστήματα ποικίλης σύνθεσης, από τα παραθαλάσσια δασικά οικοσυστήματα της χαμηλής ζώνης έως τα δασικά οικοσυστήματα με ψυχρόβια κωνοφόρα. Οι τύποι οικοτόπων, η χλωρίδα, η πανίδα, τα βασικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, τα οποία αποτελούν τον φυσικό πλούτο της χώρας έπρεπε να είχαν χαρτογραφηθεί, να είχαν καταγραφεί, νά είχε ολοκληρωθεί σχεδιασμός και να είχε τεθεί σε εφαρμογή το πρόγραμμα προστασίας και διαχείρισης τους.

Δυστυχώς έχουμε μείνει πολύ πίσω και στο σημείο «θα έπρεπε», διότι η σημερινή πραγματικότητα καταγράφεται ως ακολούθως. Τα δασικά συμπλέγματα (μεγάλες δασικές περιοχές και ορεινοί όγκοι) που ανήκουν ιδιοκτησιακά στο δημόσιο, ενώ ξεκίνησε μια προσπάθεια να τεθούν υπό ορθολογική διαχείριση και προστασία με τις αντίστοιχες μεθόδους πριν από μια τριετία, δυστυχώς σταμάτησε. Φαίνεται ότι θεωρήθηκε πολυτέλεια ή δεν απέδωσε το ανάλογο ποσοστό ψήφων που κάποιοι προσδοκούσαν, με αποτέλεσμα να σταματήσει το πρόγραμμα εκπόνησης μελετών «Προστασίας και διαχείρισης των δασικών συμπλεγμάτων» και, κατά συνέπεια, να σταματήσει η ορθολογική διαχείρισή τους. Οι δασικοί χάρτες και το δασολόγιο έχουν παραμείνει ως μακροχρόνιο πάγιο αίτημα των δασολόγων του οικολογικού κινήματος και των επιστημονικών φορέων (ΤΕΕ, Δικηγορικός Σύλλογος κ.τ.λ.). Ακόμη και αυτοί που έχουν ολοκληρωθεί (7 εκατομμύρια στρέμματα περίπου) στα πλαίσια του Εθνικού Κτηματολογίου, δεν έχουν αναρτηθεί, δεν έχουν κυρωθεί και απαξιώνονται καθημερινά, διότι οι συνθήκες μεταβάλλονται με ευθύνη του αρμόδιου υπουργείου.

Το πόρισμα της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων το 1993, που μελέτησε σε βάθος το πρόβλημα των πυρκαγιών και υποδείκνυε τρόπους οργάνωσης και μέσα για την μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, παρότι ψηφίστηκε ομόφωνα στην Βουλή, δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Επελέγη η απλή μέθοδος της αλλαγής των υπευθύνων, με τα γνωστά αποτελέσματα του φετινού καλοκαιριού.

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος περιλαμβάνει κατ' αρχήν την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων και, όταν αυτό δεν προκύπτει ως βούληση από τις ενέργειες και τις πράξεις των υπευθύνων, σημαίνει ότι το φυσικό περιβάλλον αντιμετωπίζεται μάλλον ως ενοχλητικός παράγοντας, ενώ ακόμη και με καθαρά οικονομικούς και αναπτυξιακούς όρους να το προσέγγιζε κανείς, θα πρέπει να τύχει καλύτερης αντιμετώπισης, διότι είναι κύριος πόρος τουριστικής ανάπτυξης της χώρας. Δυστυχώς αυτό που καταγράφεται είναι απόπειρες εφαρμογής διοικητικών μέτρων, χαλάρωσης των επιταγών της νομοθεσίας που αφορά την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, όπως είναι η αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος, η νομιμοποίηση αυθαιρέτων στα δάση (κατάργηση προστίμου τροπολογία που αποσύρθηκε το καλοκαίρι του 2007).

Είναι προφανές ότι το 2007 με την καταστροφή της Πελοποννήσου και της Πάρνηθας από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού δεν μπορούμε να μείνουμε απαθής ούτε να παρακολουθούμε επιστημονικούς ακροβατισμούς περί αλλαγής σύνθεσης της χλωρίδας μιας περιοχής όπως διαβάζουμε τελευταία στον Τύπο.

Η πολιτεία έχει υποχρέωση κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, να απευθύνεται στους επιστήμονες που ορίζει η νομοθεσία για τον εκπόνηση των μελετών και των έργων, να δημοσιοποιούνται οι προτάσεις των μελετών για να μην δούμε στο μέλλον την αλλαγή σύνθεσης της χλωρίδας και την εμφάνιση οικοσυστημάτων ξένων προς το περιβάλλον της περιοχής. Υπάρχει δομή και οργάνωση σε επίπεδο δημοσίων υπηρεσιών καθώς και νομοθετικό πλαίσιο, τα οποία θα έπρεπε να διασφαλίζουν τον έλεγχο και την εφαρμογή των κατάλληλων δασοκομικών μέτρων για την αναβάθμιση των υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων.

Οι παρεκτροπές «λόγω του κατεπείγοντος» και η χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει έλεγχος. Οφείλουν οι δασικές υπηρεσίες να εντείνουν τους ελέγχους ανεξάρτητα, αν το έργο χρηματοδοτείται από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της επιστήμης, ως ελάχιστη συμβολή στην προστασία των δασικών οικοσυστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος γενικότερα.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη

<https://nomosphysics.org.gr>

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο ένθετο «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» της Εφημερίδας «ΗΜΕΡΗΣΙΑ» στις 2-3 Φεβρουαρίου 2008, σ. 2.